

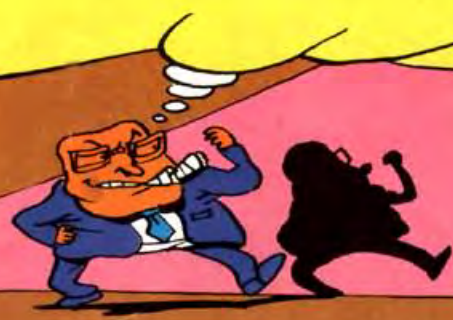
Sarjis

N:o 2
1974
OVH 2:50

SUOMALAISIA

SARJAKUVIA

SUOMALAISIA SARJAKUVIA

KAHVILA

MYYNNTIKAUSI
10/4 - 10/7

Tämän sarjakuvan on julkaissut Lukemista Kaikille vuonna 1950. Sarja on osa Välskärin kertomuksista ja piirtäjä itse Kari Suomalainen. Tarkemmin sivulla 52.

ÄLKÄÄ LUULKO, ETTÄ MIEHENI OLISIVAT PAENNEET. HE OVAT PIIRITTÄNEET TALON, EIVÄTKÄ PÄÄSTÄ TEITÄ ELÄVINÄ KÄSISTÄÄN.

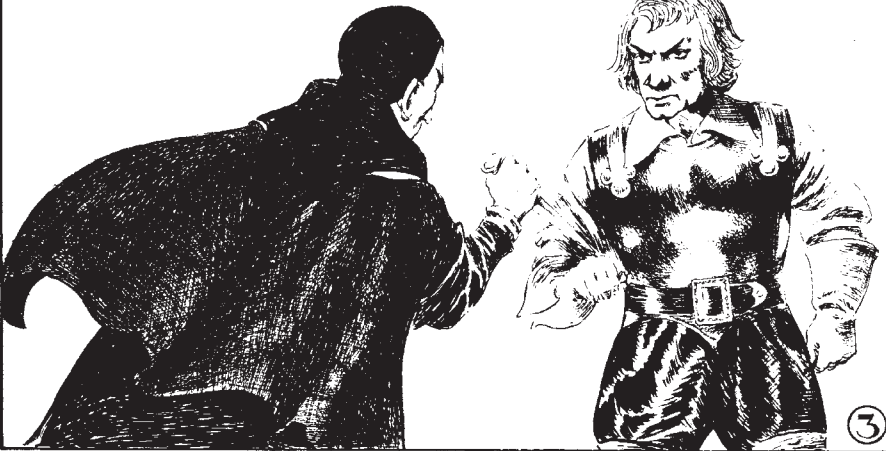
NO, NO! UNOHDATTE TÄRKEÄN SEIKAN, ARVOISA ISÄ. TE OLETTE MEIDÄN TURVALLISUUTEMME PANTTINA.

NIINKÖ ARVELETTE! KAUTTA TAIVAAN, SE PANTTI KÄY TEILLE KALLIIMMAKSI KUIN LUULETEKAAAN!

HIERONYMUS VETÄÄ ESIIN RISTIINNAULITUN KUVAAN KÄTKETYN VEITSEN JA HYÖKKÄÄ PERTTILÄN KIMPPUUN MIELETTÖMÄN RAI-VON VALLASSA...

VAHINKO KYLLÄ, MUTTA EMME VOI OTTAA HÄNTÄ MUKAAMME. PARASTA ON JÄTTÄÄ HÄNET TÄHÄN KUIVUMAAN. EHKÄ HÄN SITTEN TAAS JOSKUS JÄRJESTÄÄ MEILLE JO-TAKIN VAIHTELUA.

KAATUESSAAN HIERONYMUS LYÖ PÄÄNSÄ LATTIAAN JA MENETTÄÄ TAJUNTANSA...

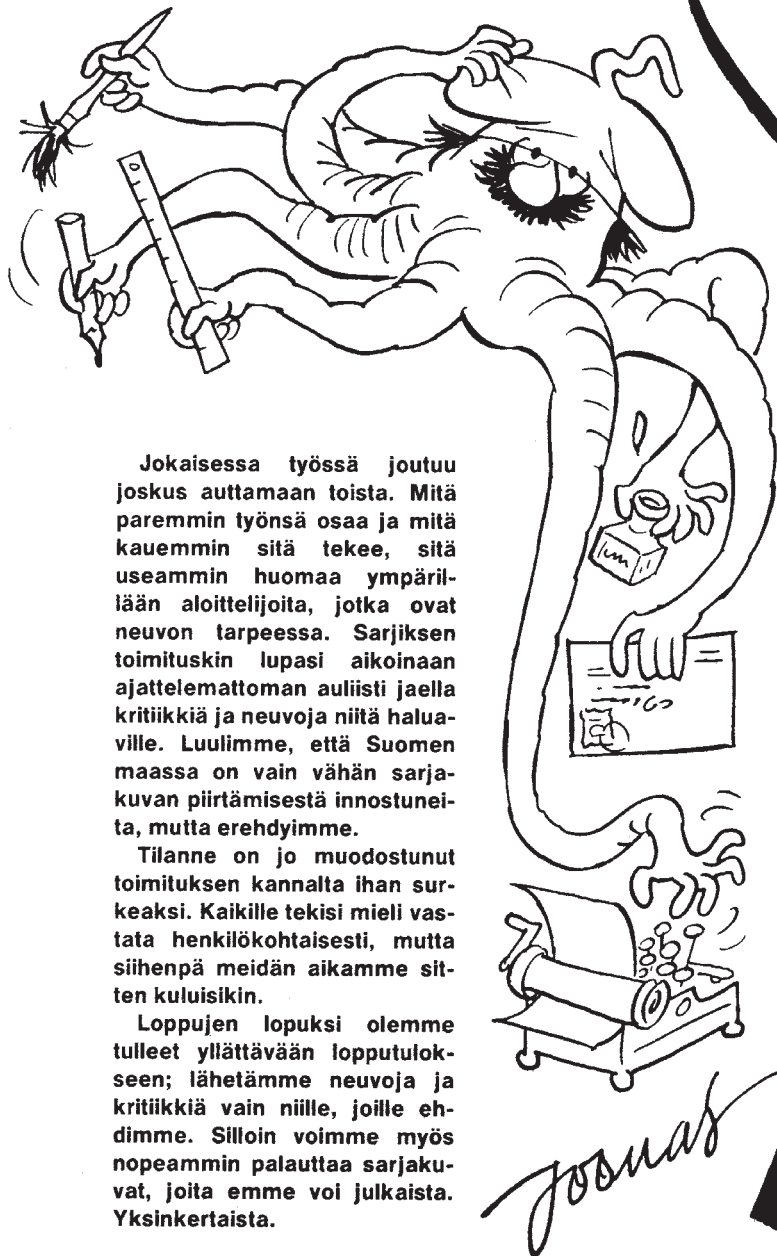

VIIME HETKESSÄ PERTTILÄ ASTAHTAA SYRJÄÄN, JA MUNKKI, JOKA OLI JUURI HEITTÄYTYMÄSSÄ HÄNEN PÄÄLLEEN SYÖKSYY HÄNEN OHITSEEN JA MENETTÄÄ TASAPAINONSA...

HIERONYMUS ON KUKISTETTU, MUTTA HÄNEN JOUKKONSAA VAANII MAJAN ULKOPUOLELLA. MITEN SELVIYTYÄ HEISTÄ?

Sarjis

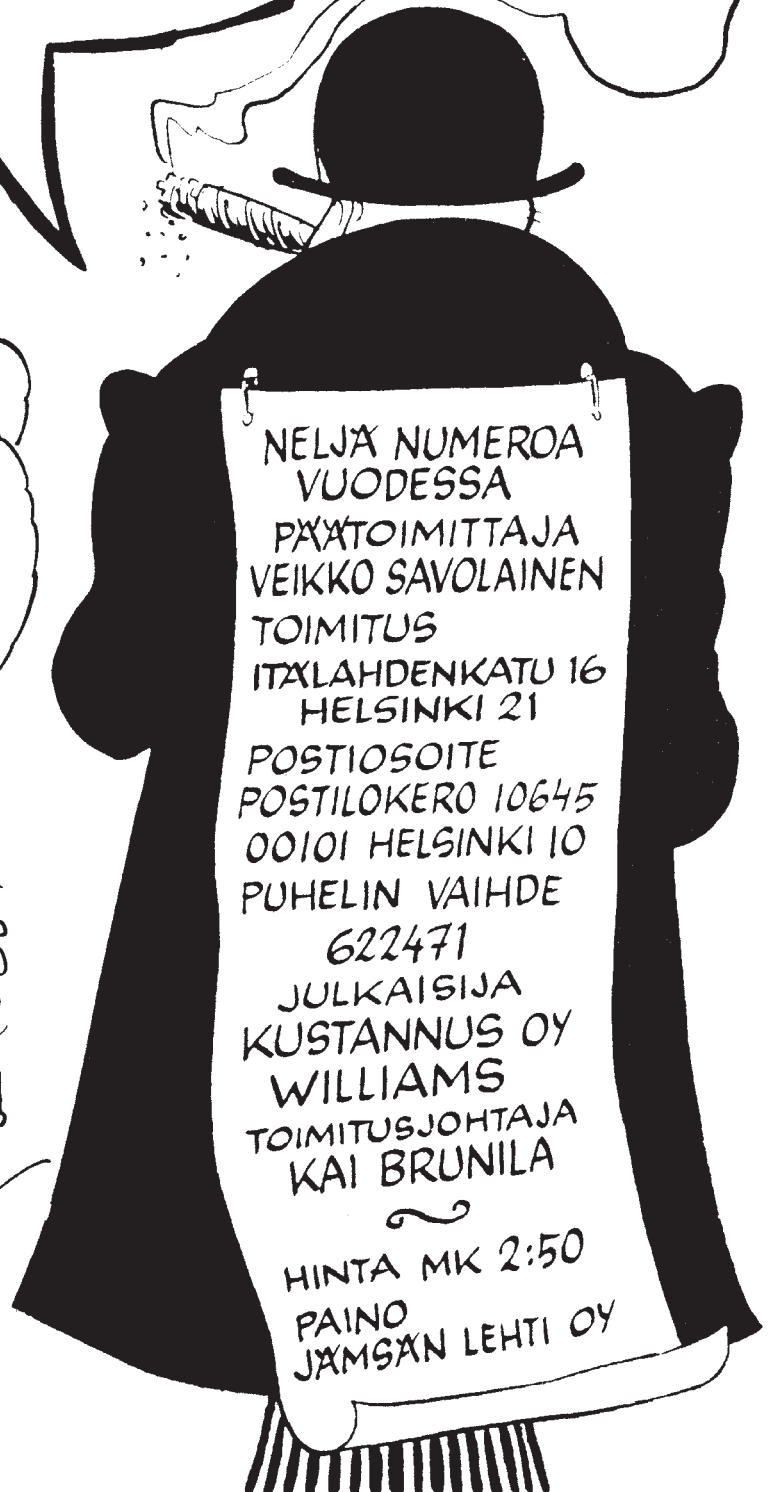
N:o 2
HUHTIKUU
1974

Jokaisessa työssä joutuu joskus auttamaan toista. Mitä paremmin työnsä osaa ja mitä kauemmin sitä tekee, sitä useammin huomaa ympärillään aloittelijoita, jotka ovat neuvon tarpeessa. Sarjoksen toimituskin lupasi aikoinaan ajattelemattoman auliisti jaella kritiikkiä ja neuvoja niiltä haluaville. Luulimme, että Suomen maassa on vain vähän sarjakuvan piirtämisestä innostuneita, mutta erehdyimme.

Tilanne on jo muodostunut toimituksen kannalta ihan surkeaksi. Kaikille tekisi mieli vastata henkilökohtaisesti, mutta siihenpä meidän aikamme sitten kulusikin.

Loppujen lopuksi olemme tulleet yllättävään lopputulokseen; lähetämme neuvoja ja kritiikkiä vain niille, joille ehdimme. Silloin voimme myös nopeammin palauttaa sarjakuvat, joita emme voi julkaista. Yksinkertaista.

NELJÄ NUMEROA
VUODESSA
PÄÄTOIMITTAJA
VEIKKO SAVOLAINEN
TOIMITUS
ITALAHDENKATU 16
HELSINKI 21
POSTIOSOITE
POSTILOKERO 10645
00101 HELSINKI 10
PUHELIN VAIHDE
622471
JULKAISIJA
KUSTANNUS OY
WILLIAMS
TOIMITUSJOHTAJA
KAI BRUNILA
~
HINTA MK 2:50
PAINO
JÄMSÄN LEHTI OY

JOONAS

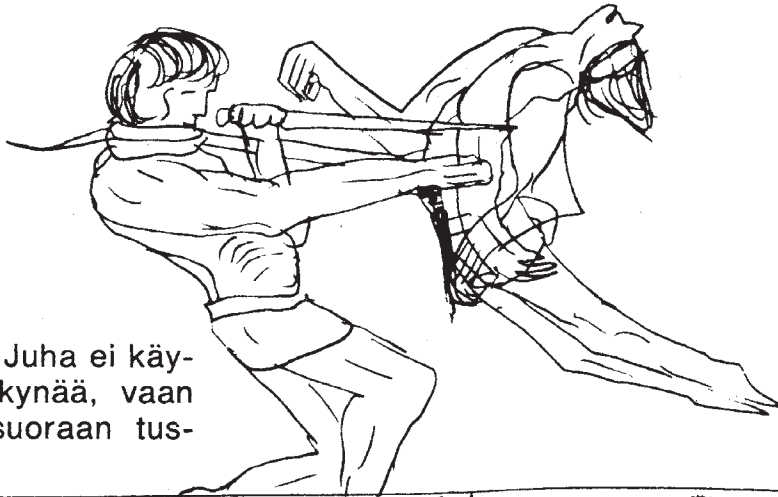
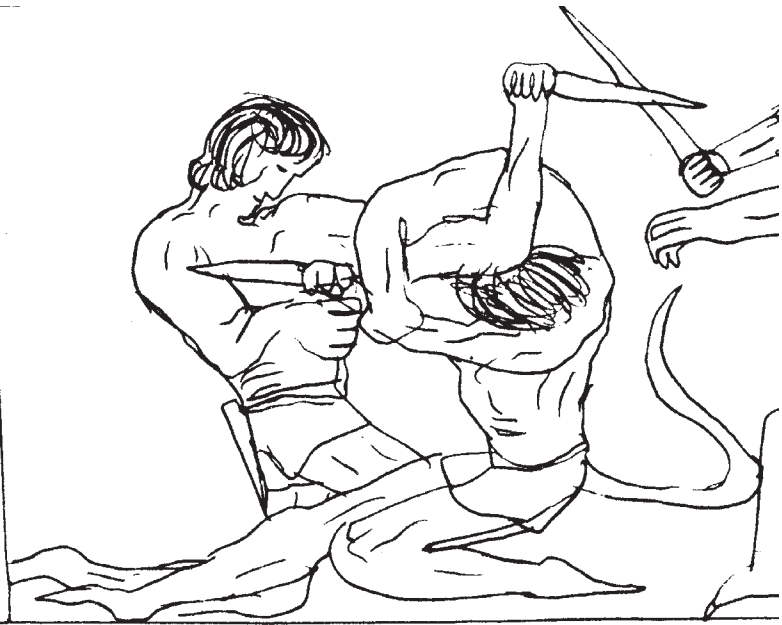

Tämä Joonaksen seikkailu on vuodelta 1958

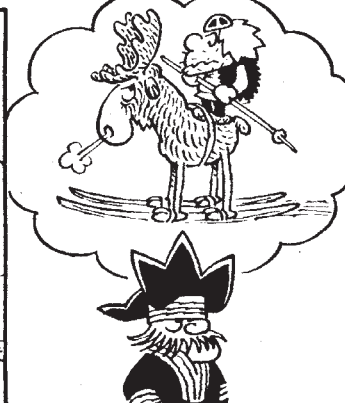
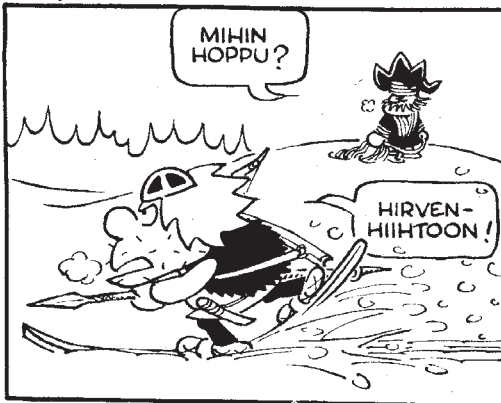
NUORI KYKY

Juha Tikkanen, Helsinki.
Yhteiskoulun IV I.
s. 22. 5. 1963

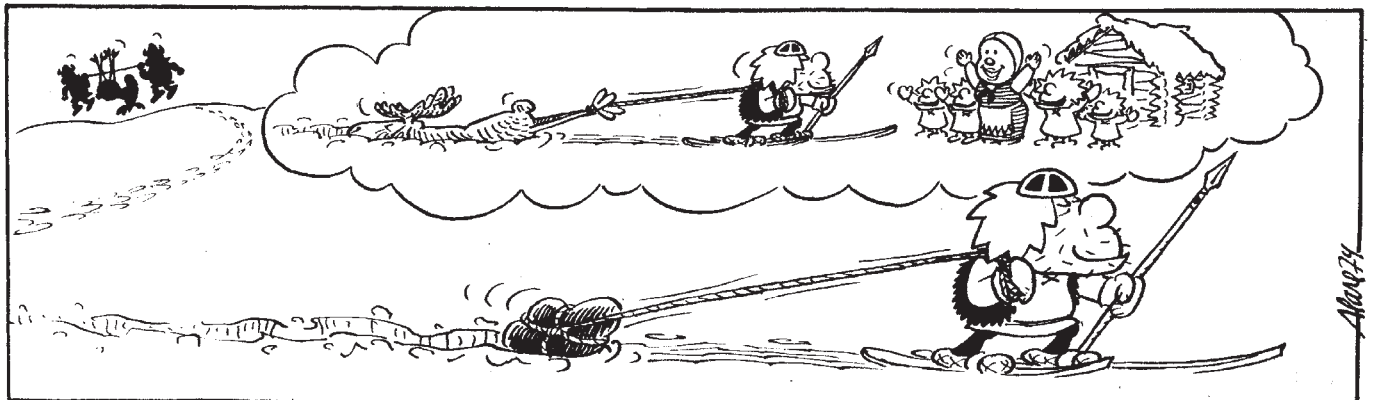
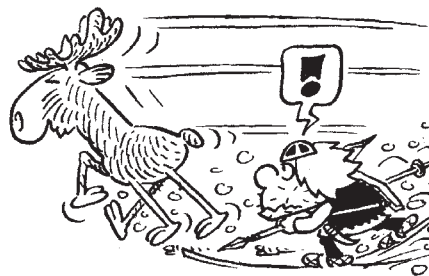
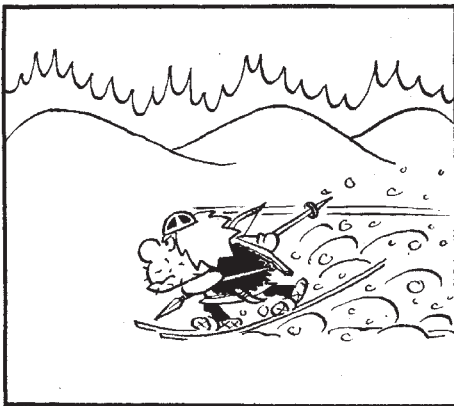

Mainittakoon, että Juha ei käytä ollenkaan lyijykynää, vaan piirtää sarjansa suoraan tushilla.

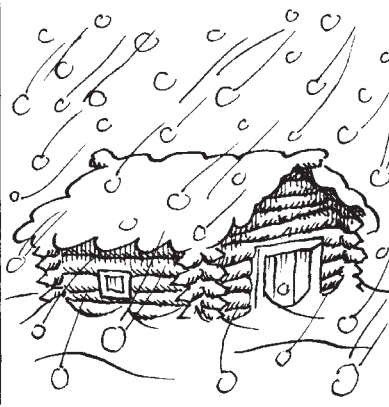

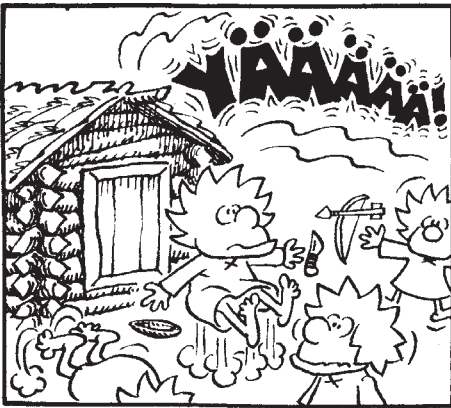
18

2A

2B

Kummitus- kau- pun- ki

URSULA NIEMISTÖ

(SSSSH!)

MUTTA MEI-
TÄHÄN ON
KIELLETTY
MENEMÄSTÄ...

-JA SITTE
VAIN MUU-
RIN YLITSE.
SINUA TIETEN-
KIN JÄNIS-
TÄÄ!

EIPÄS!

SINÄ
SE ON!

KUMMITUSKAU-
PUNKI!

HUH!

KAIKKI IHMISET KIER-
TÄVÄT KAUKAA TÄ-
MÄN RAUNIOKAUPUN-
GIN, MUTTA HE ENNE
PELKÄÄ... VAI MITÄ?

KOP
KO

EEEE!

TAKAISIN!
MINNE SINÄ
KARKAAT. SE-
HÄN OLI VAIN
KIVI!

KATSO!

MITÄ — MITÄ
NUO OVAT?

NYT MENNÄÄN
JA NOPEASTI!

ÄLÄ
JÄTÄ MI-
NUA!

NE SEU-
RAAVAT
MEITÄ!

OUDOT OLEN-
NOT TULEVAT YHÄ
LÄHEMMÄKSI...

MENNÄÄN
TUONNE
PIILOON!

JOS NUO
SYÖVÄT
LAPSI.

(HOH)

HILJAA!

MIKSI MEIDÄN
PITI TULLA
TÄNNE, ÄITI-
HÄN ON AINA
KIELTÄNYT.

KUMMITUKSIA EI
NÄY. ME PÄÄ-
SIMME KAR-
KUUN NIILTÄ.
AINAKIN TOIS-
TAISEKSI.

KAUPUNKIIN ALKAA LASKEU-
TUA USVAA POIKAIN PII-
LESKELLESSÄ RAUNIOISSA
—ILTA ALKAA LÄHESTYÄ.

ISOÄITI KERTOI ETTÄ TÄN-
NE TULLEEN IHMISEN SIELU
LÄHTEE RUUMIESTA HARHAI-
LEMAAN MAAILMALLE.

HOH

KLING
KLONG
KLONG

PIAN ON
PIMEÄÄ.

JOKU SOITTA
KELLOJA. MEN-
NÄN KOTIIN,
MINUN ON NÄLKÄ-
KIN.

KATSO!

JUOPPO
EEMELI! HÄN
ON OLLUT
KAUAN KADOK-
SISSA.

HÄN NÄKI MEI-
DAT. MENNÄN
NOPEASTI KO-
TIIN.

HAA HAA
HAA HAA
HAA HAA
HAA HAA
KUUNTELE! JUOPPO-
EEMELI NAURAA?

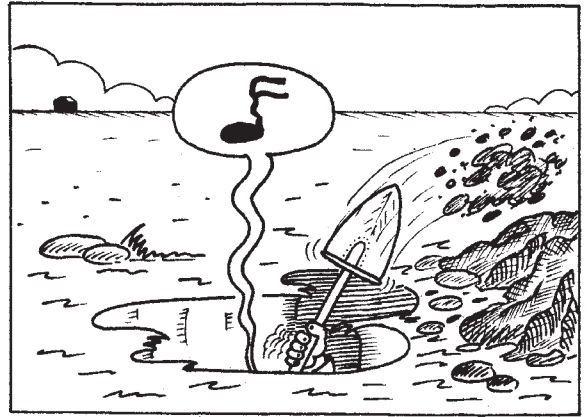
HUOMASITKO
MITEN KEVVESTI
ME YLITIMME AIDAN?

SANOITKO
SINÄ ETTÄ...
SIELU LÄH-
TEE RUUMIESTA...

TUOLLA ON
AITA JA TIKA-
PUUT!

LOPPU

UUTINEN ÖLJYLÖYDÖSTÄ LEVIÄÄ NOPEASTI NAAPUREIDEN KORVIIN. RIKU NIILONPOIKA JA HENRIKKI KIISKINEN SAAVAT KUULLA ASIASTA...

PENSA ONKIN MELKEIN FINITO! TÄYDENNYS OLISI PAIKALLAAN!

NAAPURIT LÄHELTA JA KAUKAA SAAPUVAT ANSELMIN MAAPLÄNTILLE ÖLJYNSAANTITOIVEISSA, MUTTA ...

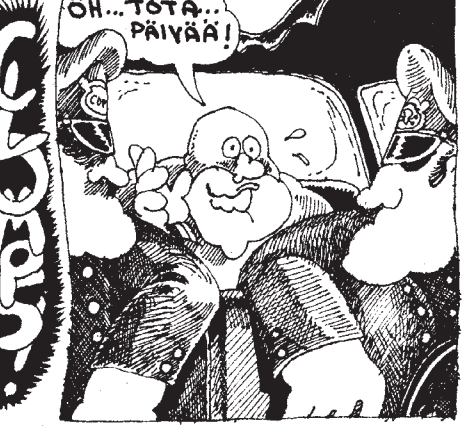
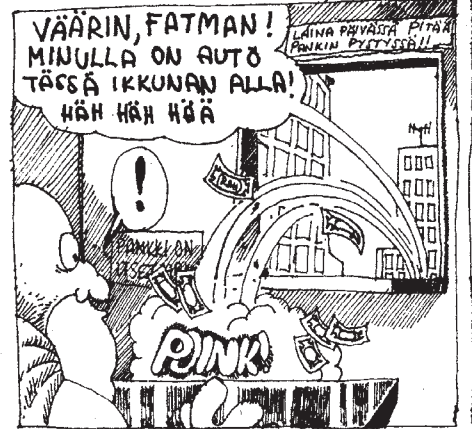
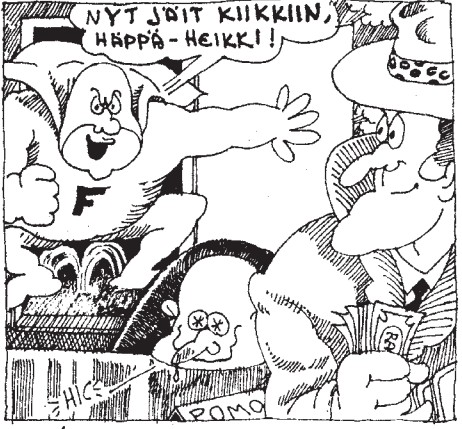
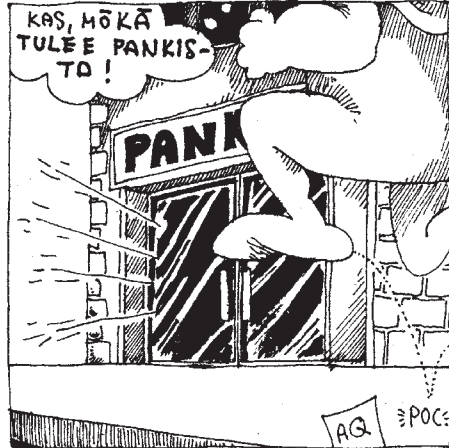

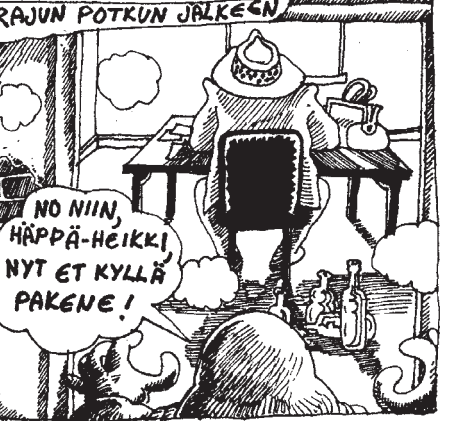
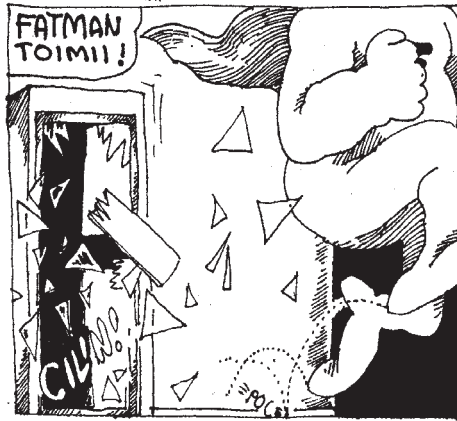
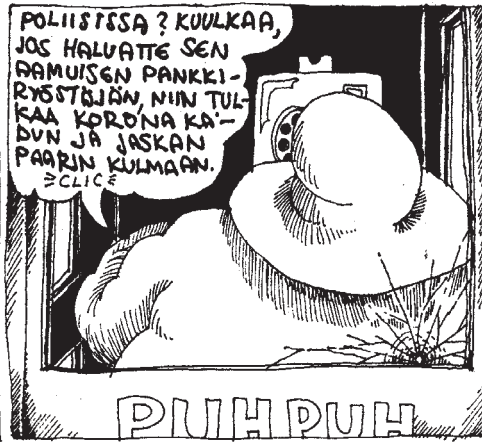
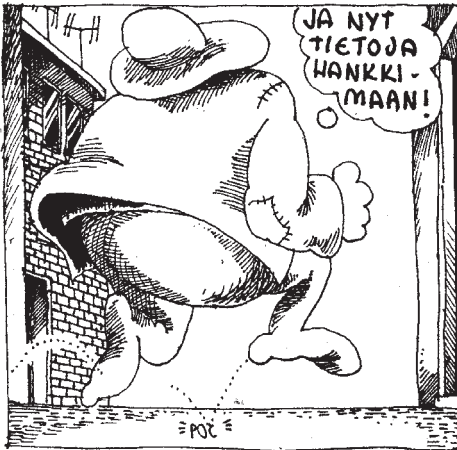

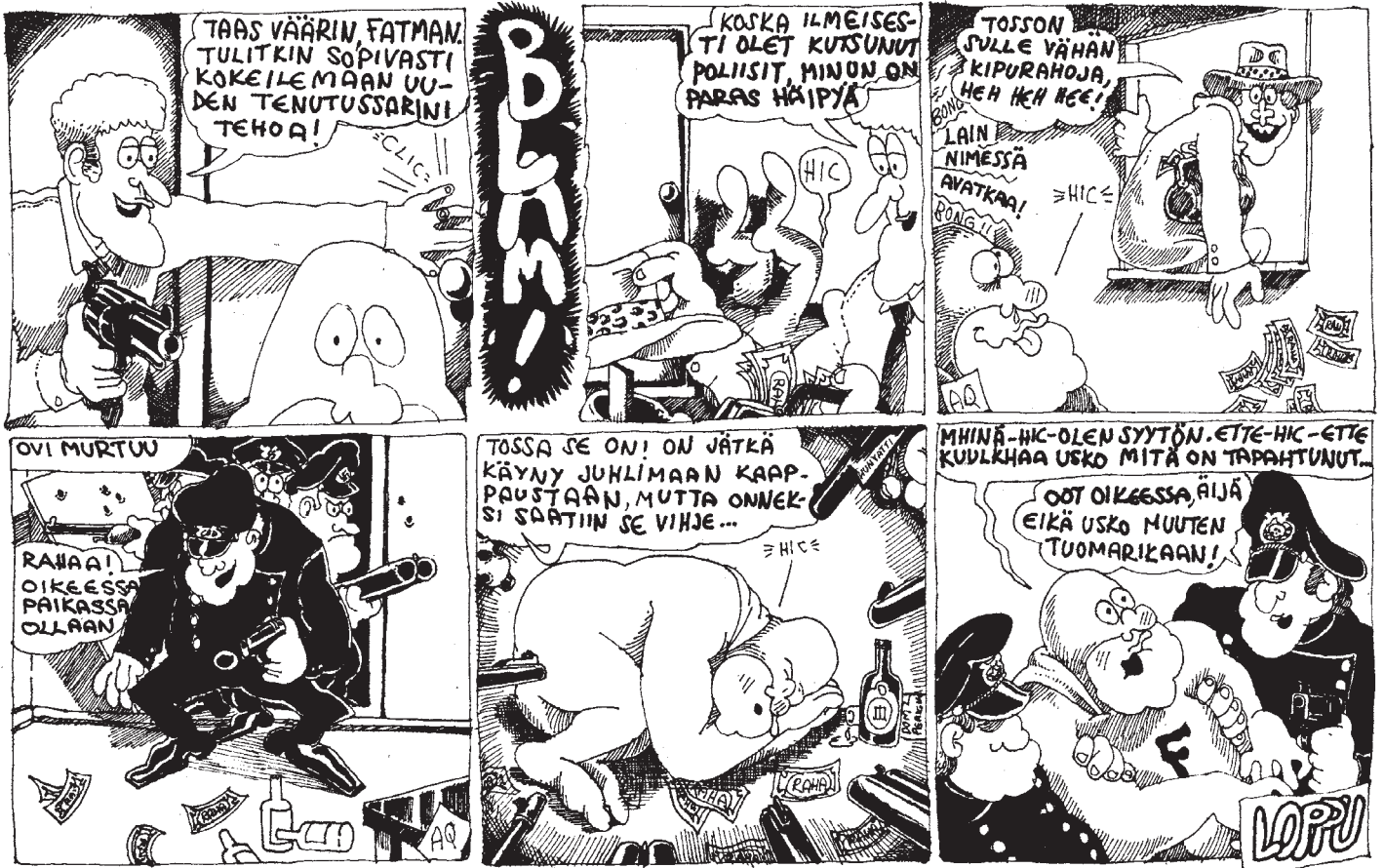
FATMAN

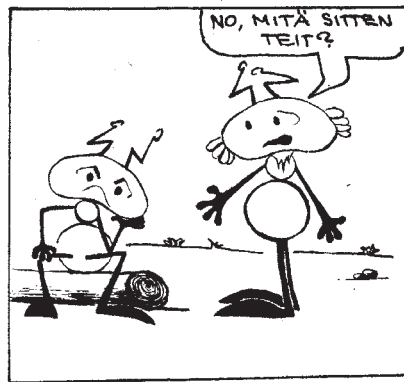
JYRKI NYKÄNEN
5.1956

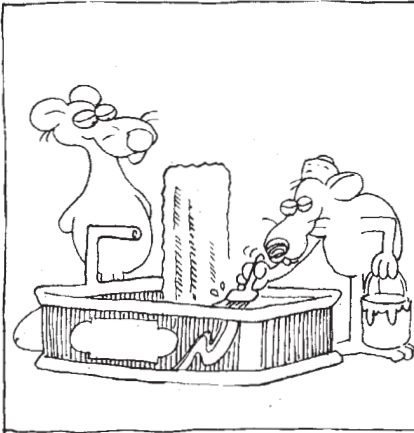
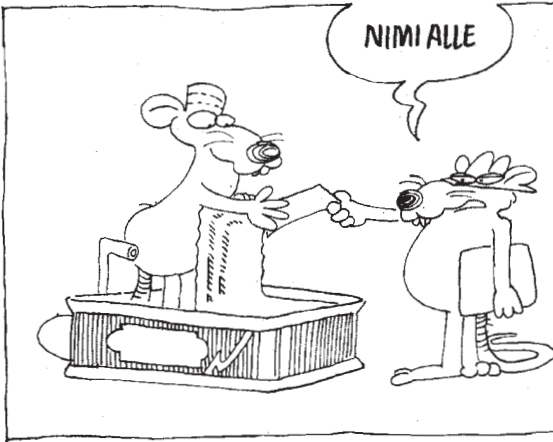
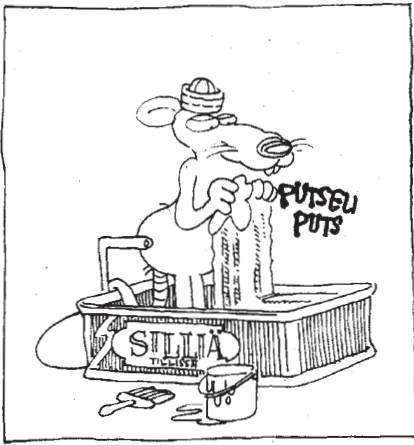

MURKKU PIIRTÄJÄ KAI BÉRGROTH TAMPEREELTA

PALIT, PÜYDÄT, TUOLIT,
PENKIT, RULLAT, RAULIT,
RIIUIT, KAAPPI, RAHI,
SAHA, VAHA, LAKKI,
TAKKI, MAPPI...

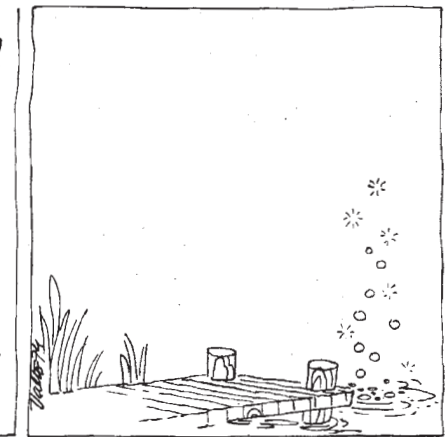
KUPPI, SUPPILO,
SÄPPI, PATA, PAN-
NU, MAITOKANNU,
LEILI, LEIPÄ,
SEMENTTI...

KIMPI, KAMPI,
KOMPI, MOPPI, PII
PUU, ALASIN,
AHJO, JAKO, JOKU,

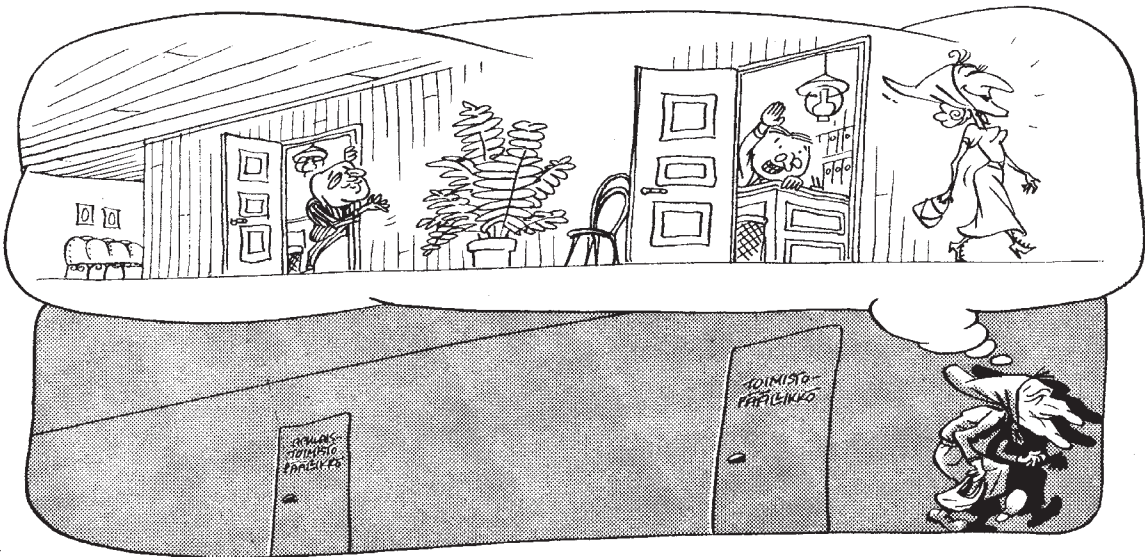
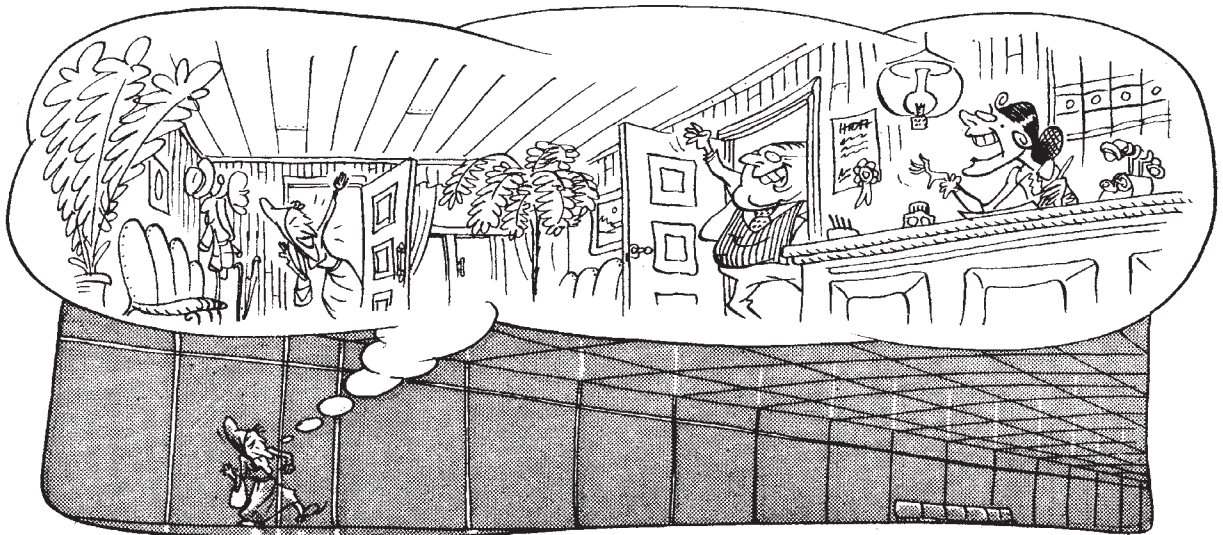
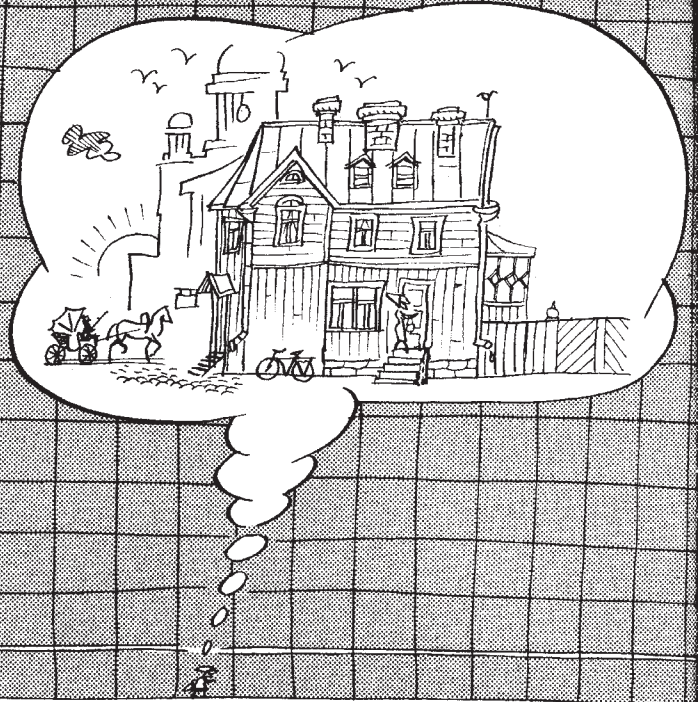

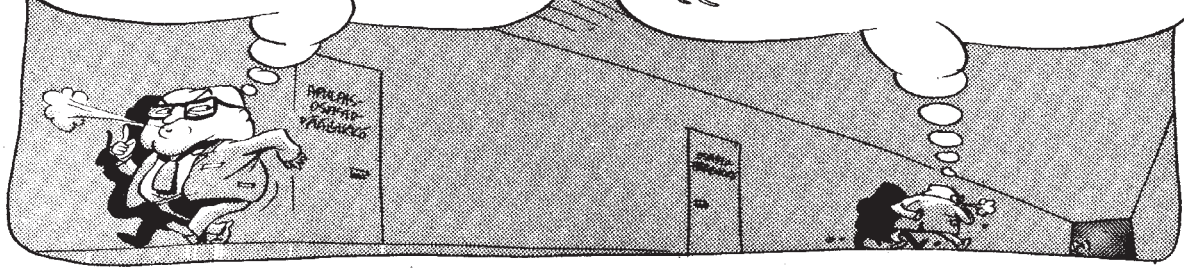
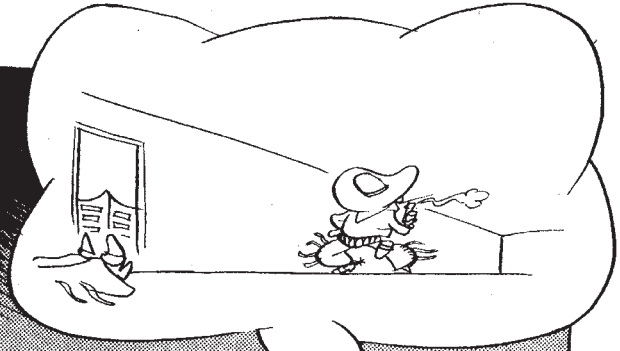
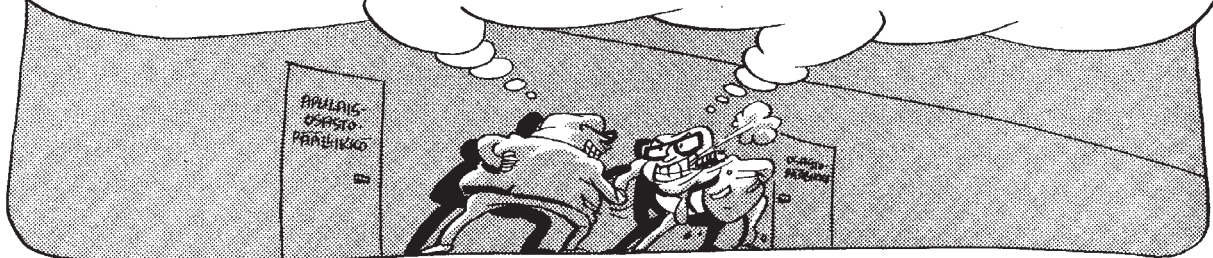
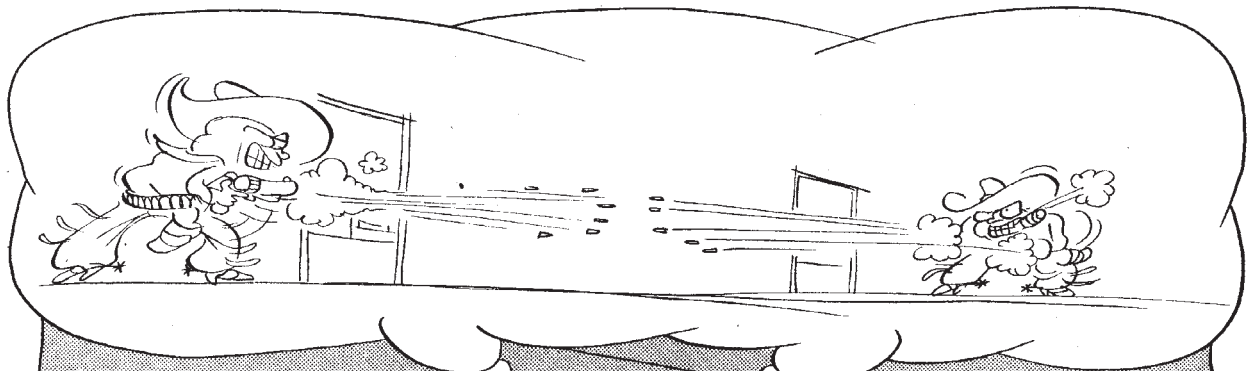
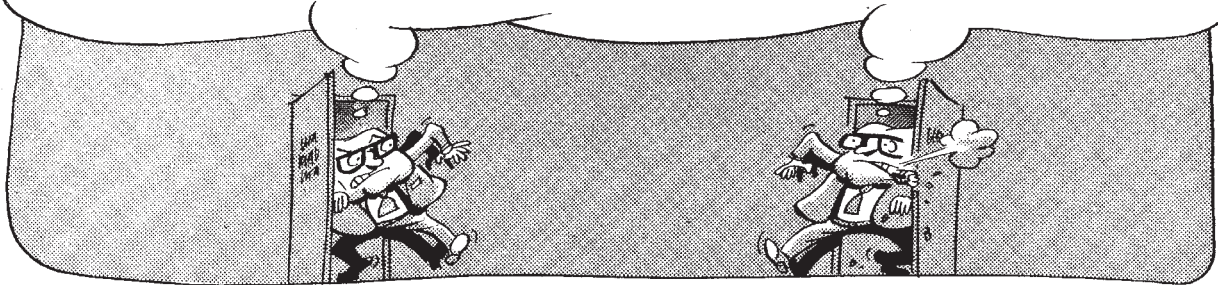
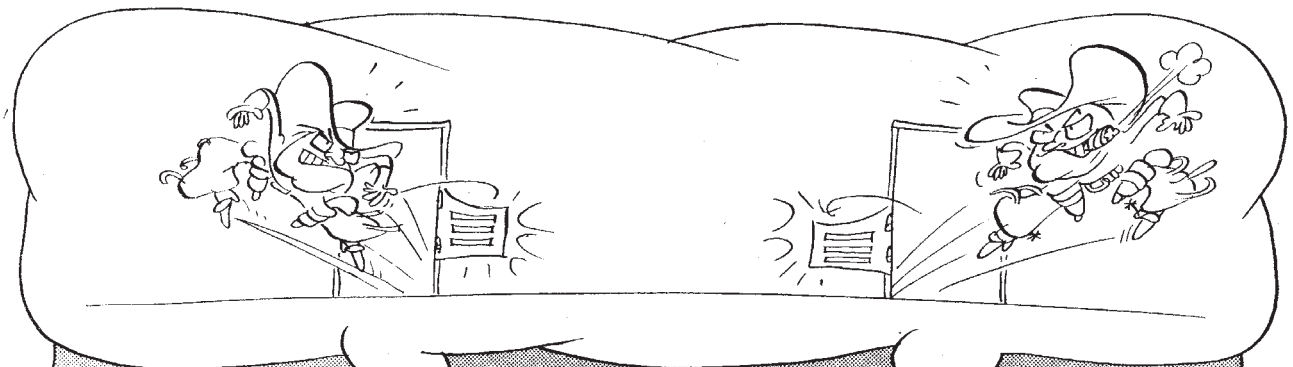
KAIKKI ON!
KÖYDET IRTI!

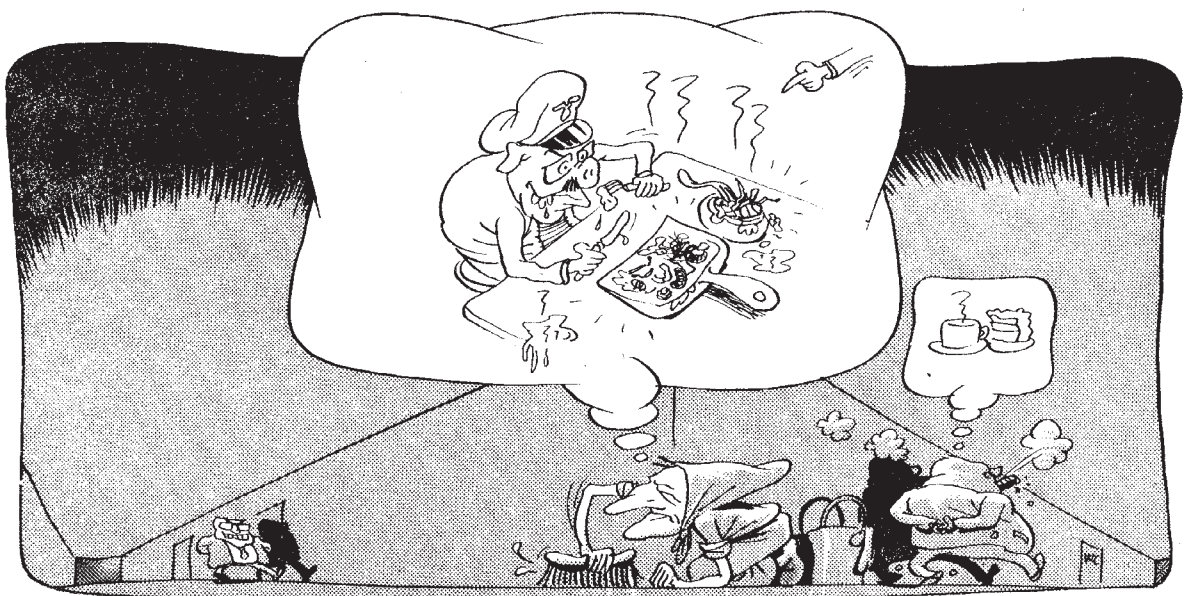
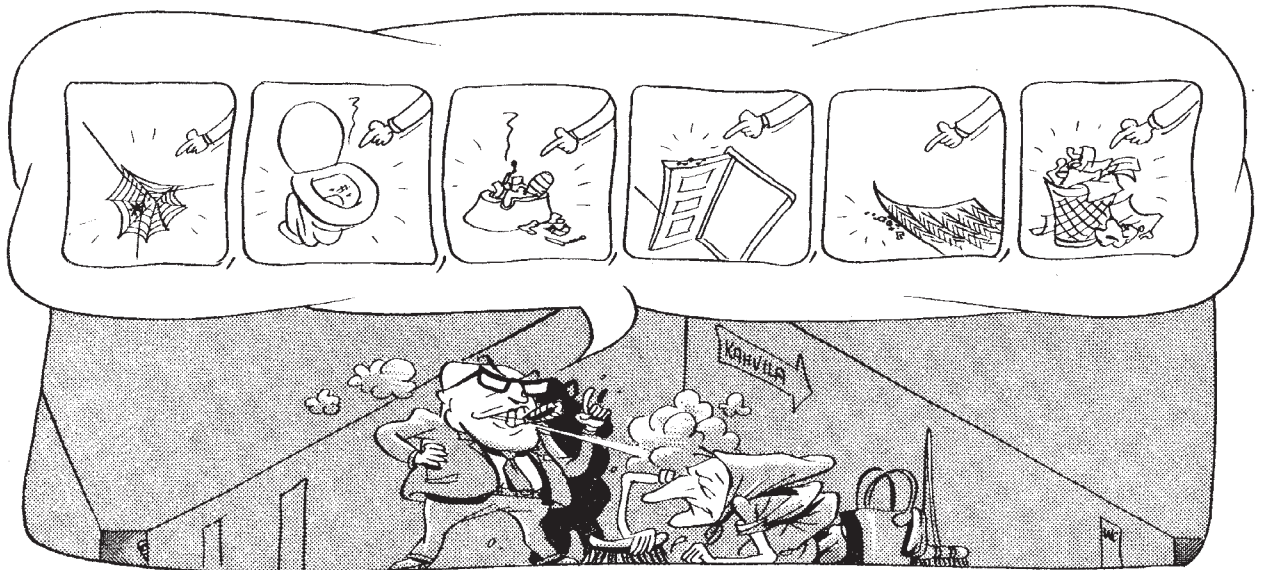
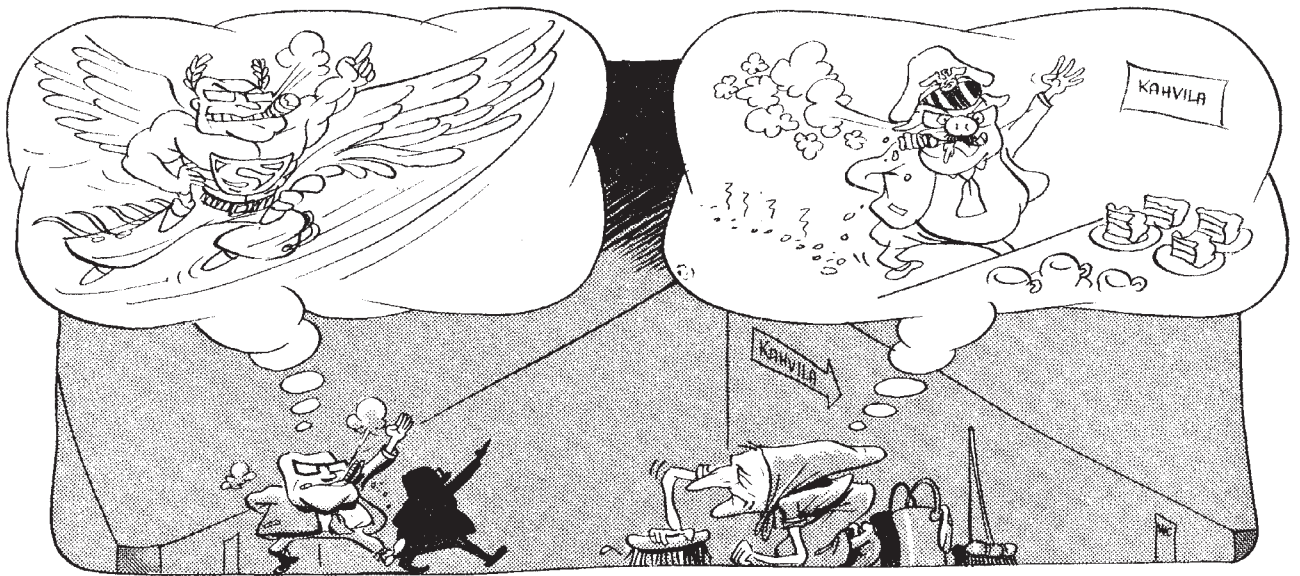

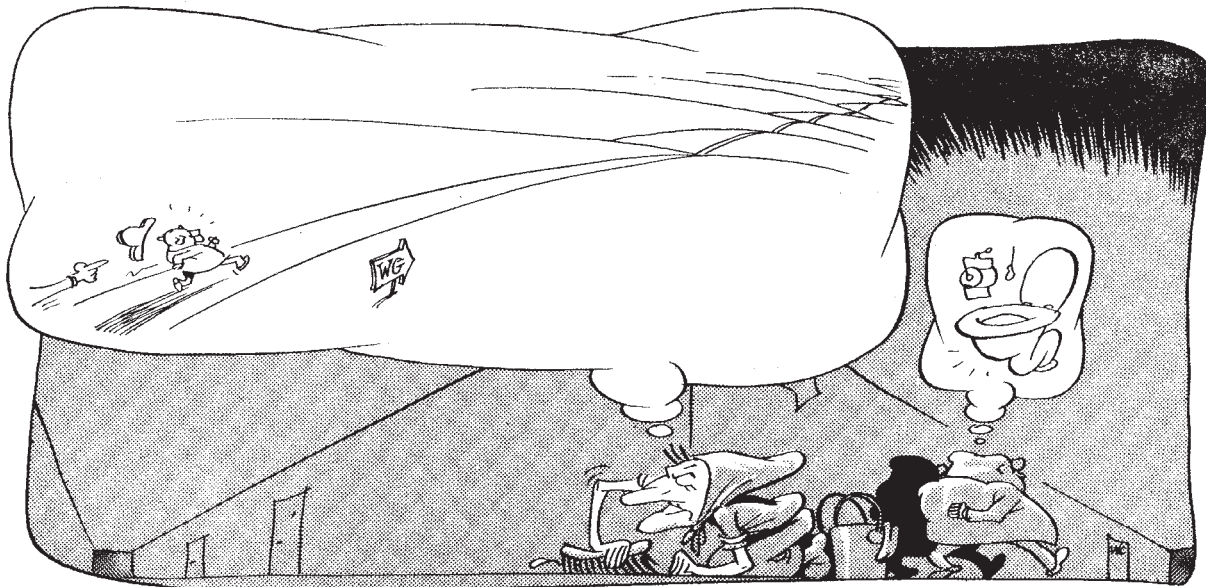
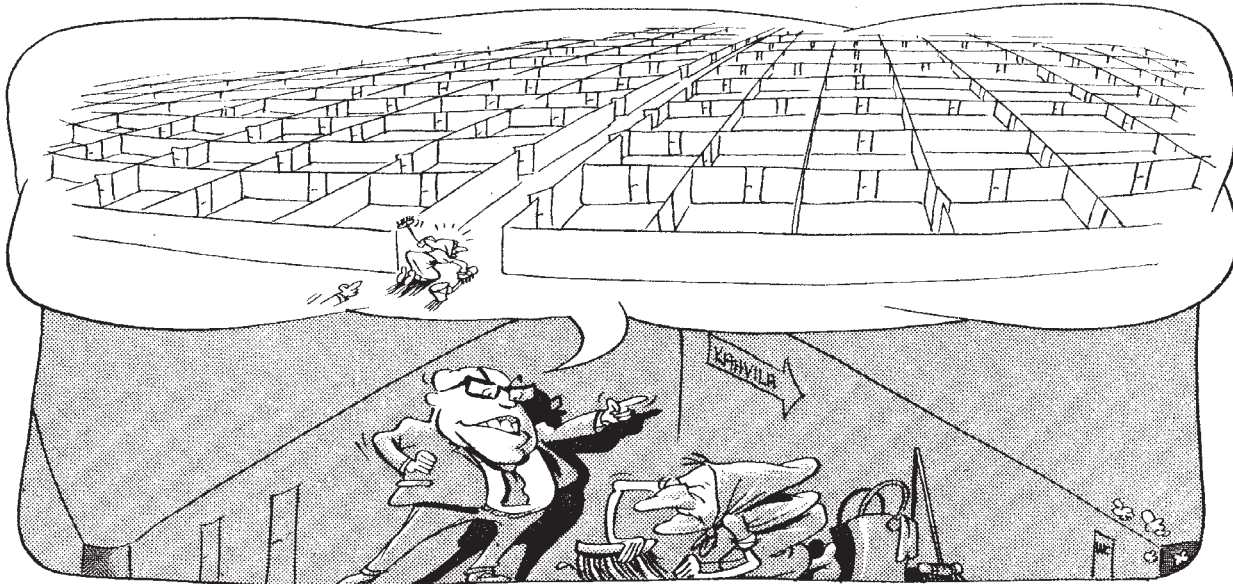
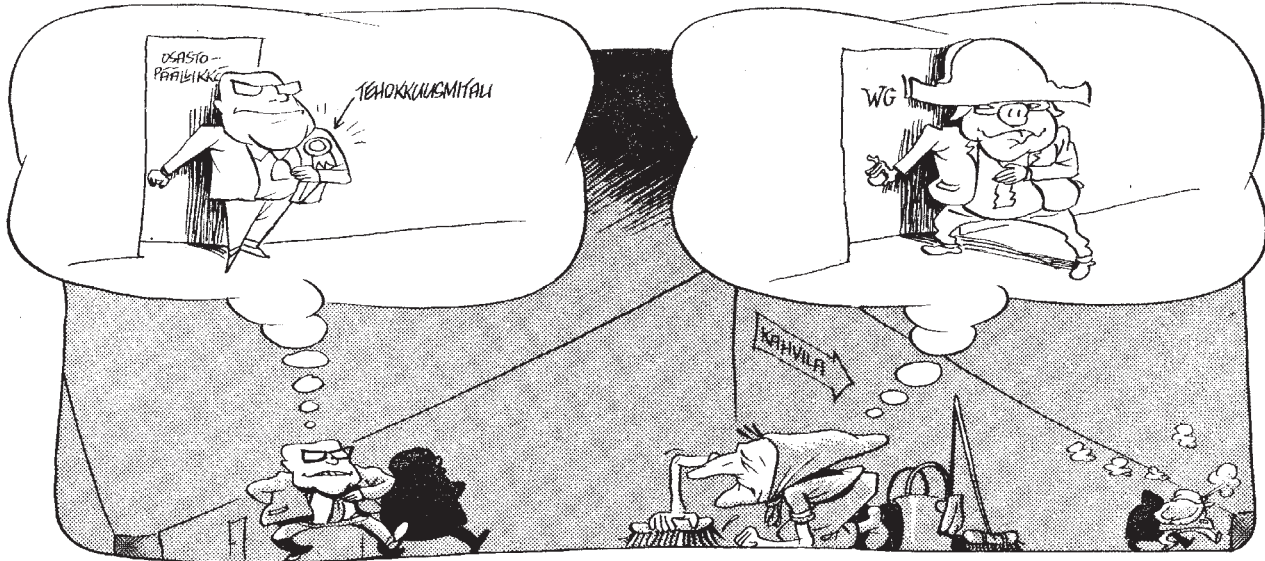
Konttori

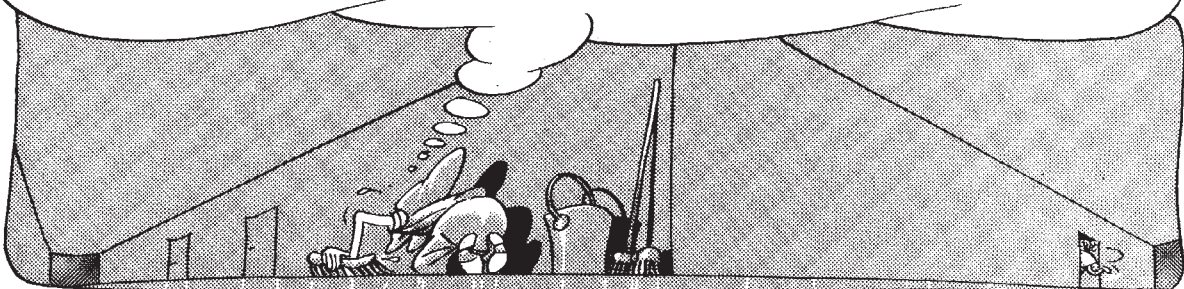
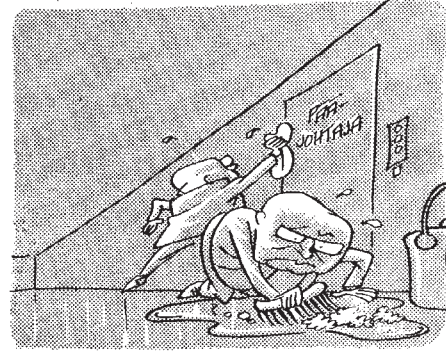
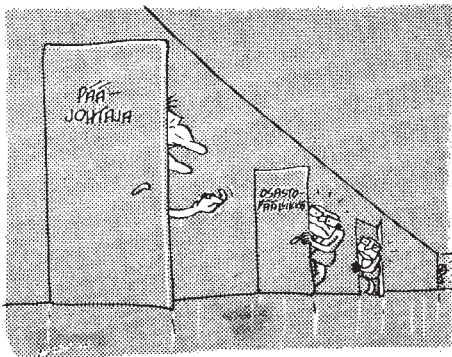
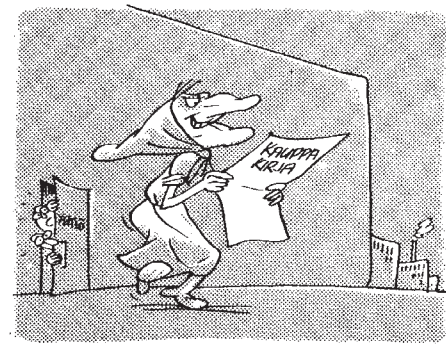
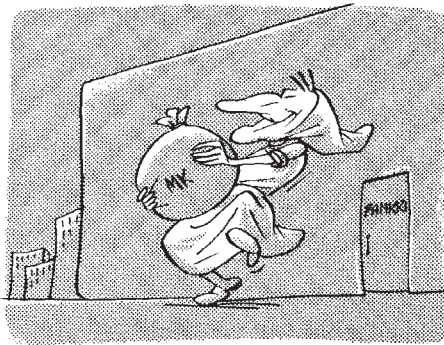
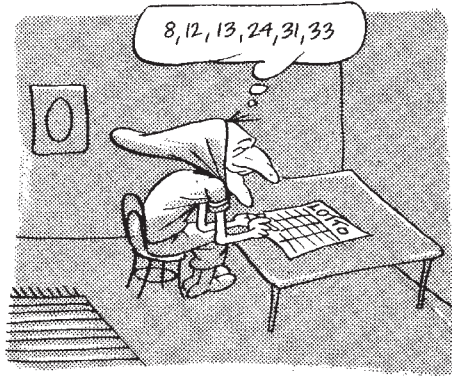
© TARMO KOIVISTO 1974

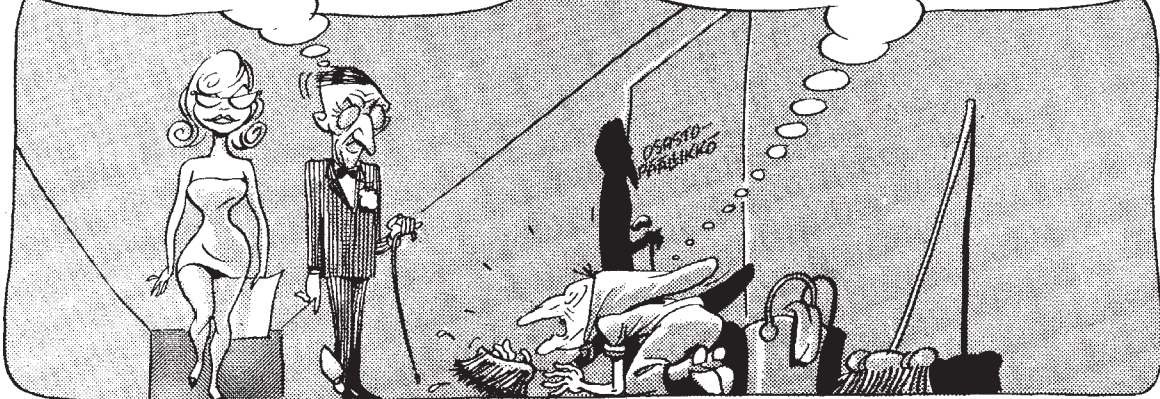
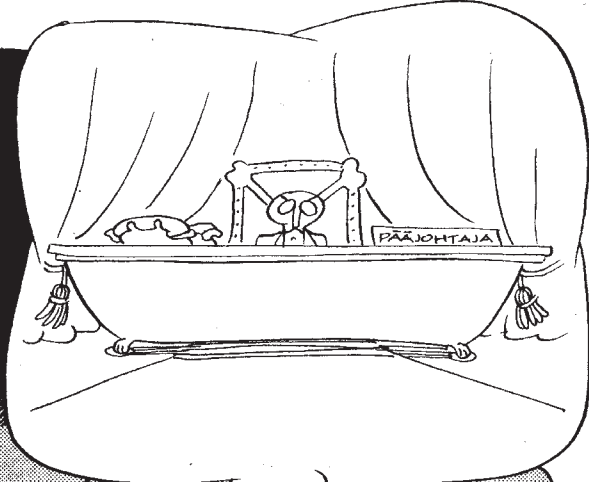
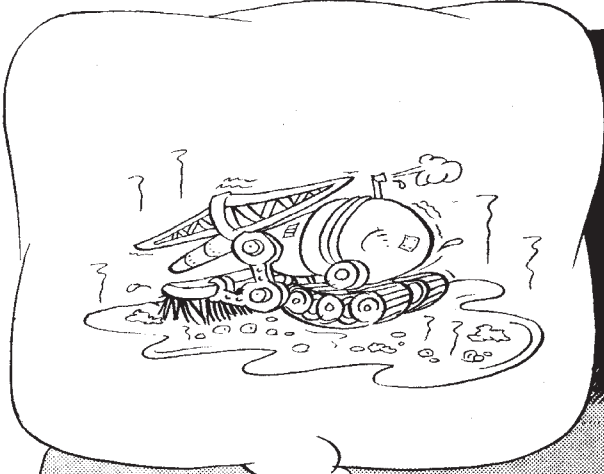

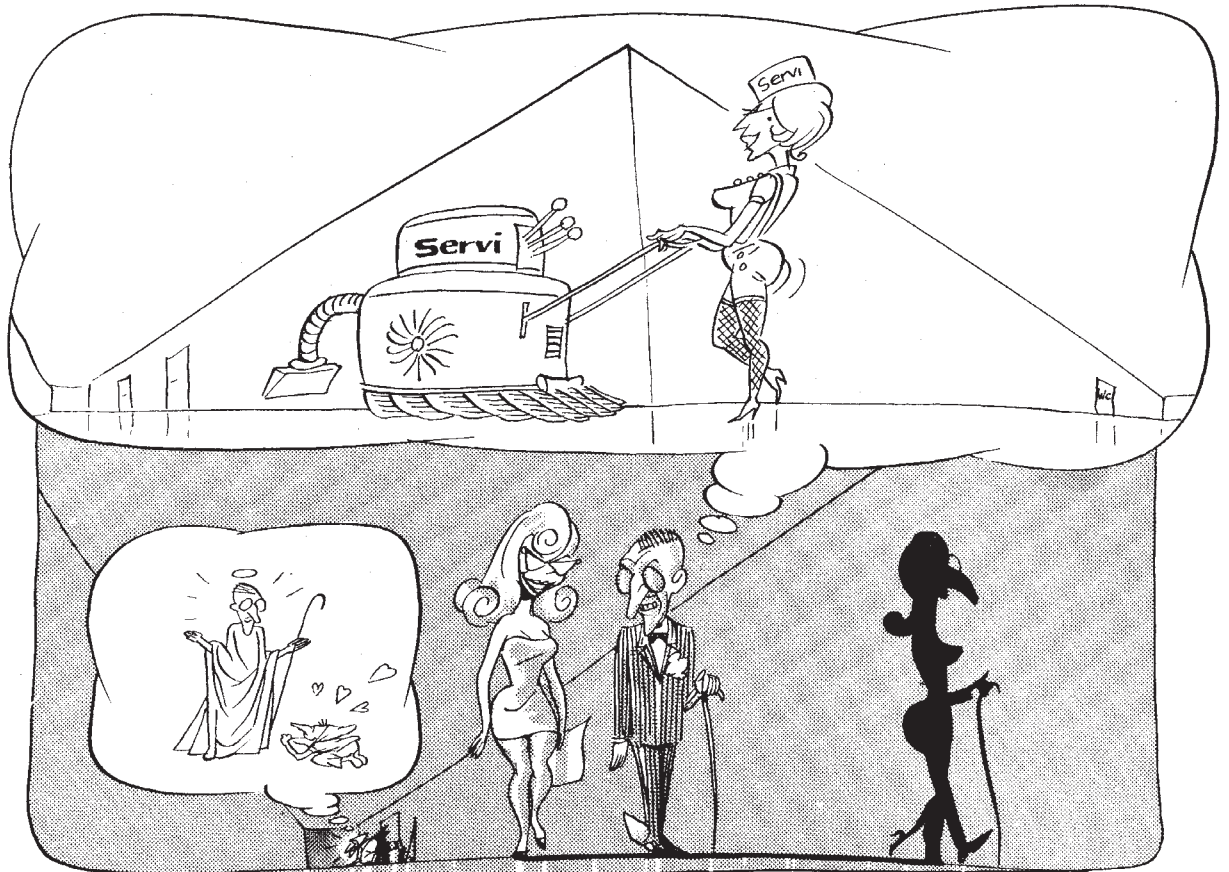
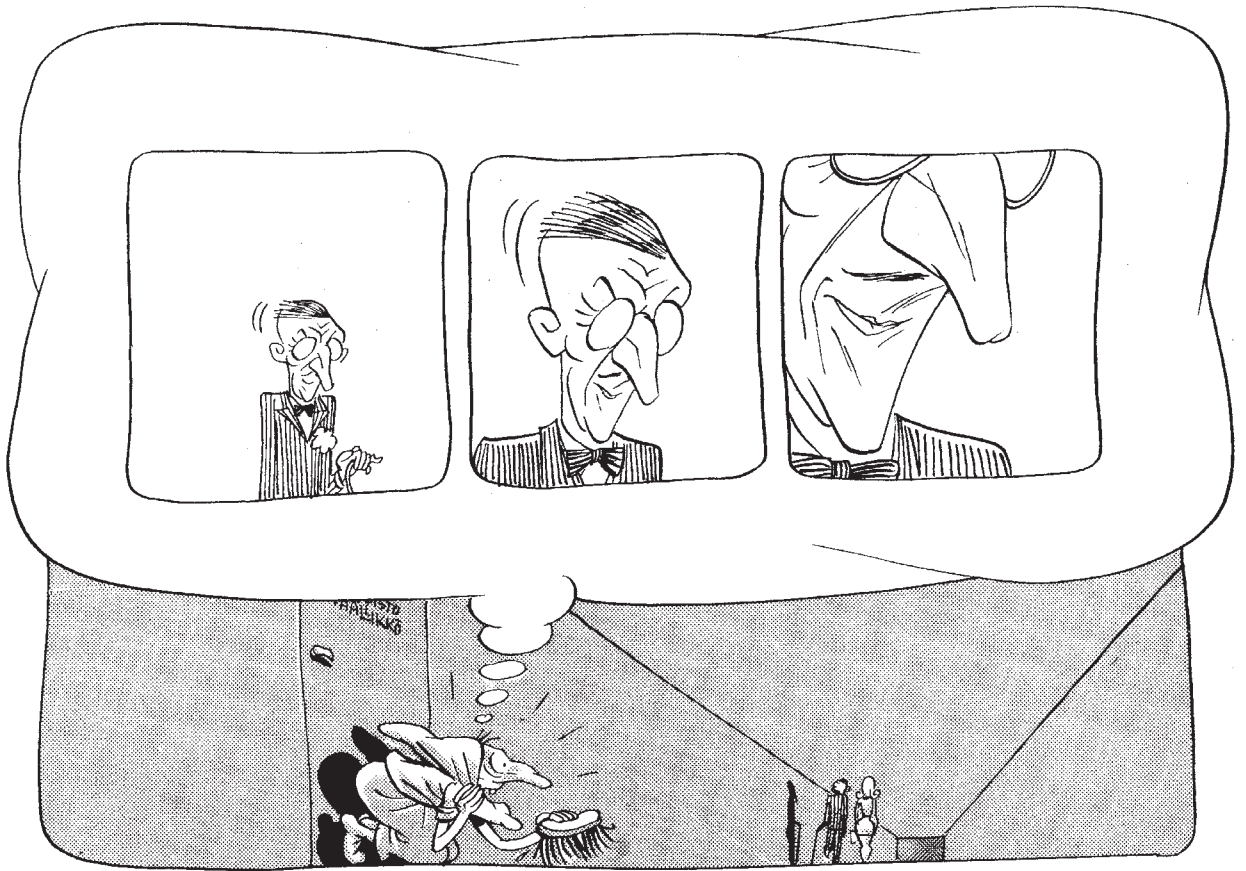

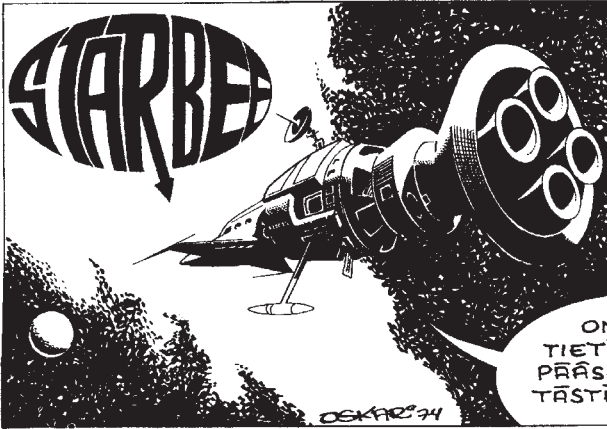

STARBEE YKKÖSEN PITKÄ PALUUMATKA MARSISTA LÄHENI LOPPUAAN...

ALKAA OLLA AIKA YHTEYDENOTTOON. PALAN HALUSTATUNTEA VANHAN KUNNON TELLUKSEN JALKOJENI ALLA NÄIDEN VIIKKOJEN JÄLKEEN.

ON SE MUKAVA TIETÄÄ, ETTÄ KOHTA PÄÄSEMME EROON TÄSTÄ HÄRVELISTÄ.

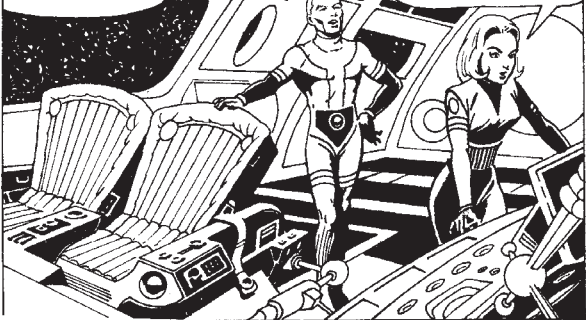

YKSINÄINEN KIVENSIRU TAIPALEELLAAN TIETÖMÄSSÄ AVARUudessa...

EI SE AINAKAAN MIKÄÄN "KIVENSIRU" OLE MEIDÄN KANNATTAMME!

LAITTEET VÄITÄVÄT, ETTÄ SE ON AINAKIN KLUUN KOKOINEN JA TULEE KOHTI KUIN OHJUS!

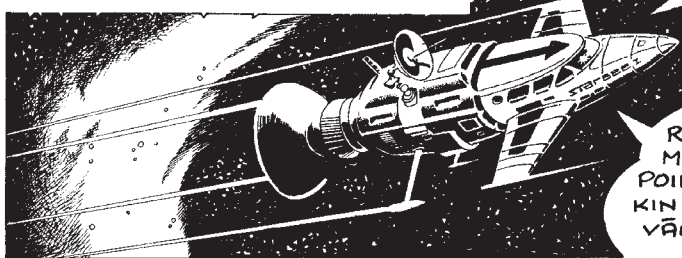
MAHDOTONTA! NIIN SUUREN KAPPALEEN PITÄISI NÄKYÄ JO PALJAIN SILMIN! LAITTEISSA ON VIKAA!

SIINÄ SAMASSA STARBEEEN AUTOMAATTINEN HÄLTYYSKONEISTO PUHKESI TOIMINTAAN - JOKIN SUURI KAPPALE LÄHESTYI TAVATOMALLA NOPEUDELLA - JOKIN MITÄ EI VOINUT NÄHDÄ...

JOKO LAITTEISTO ON TULLUT HULLUKSI TAI SITEN SE ON JOTAKIN TUNTEMATONTA. PAHIMMASSA TAPAUKSESSA OLEMME PIAN TUUSAN NUUSKANA!

KOHTA TULEE TÖRMÄYS! PARASTA RUVETA VAIN RUKOLEMAAN. EI TÄSSÄ MUUKAAN AUTA!

OLIPA SE MITÄ HYVÄNSÄ, OLEMME NYT SEN SISÄLLÄ JA HENGISSÄ. TUNNETKO MITÄÄN ERIKOISTA?

NÄETKÖ, MITÄ MINÄ NÄEN?

JONKINLAISTA EPÄMIELLYTTÄVÄÄ HUIMAUSTA, VOI JOHTUA PELKÄSTÄ JÄNNITYKSESTÄ!

OUTO ESINE PIENI KAIKOTES-
SAAN NOPEASTI
MUSTAAN AVA-
RUUTEEN...

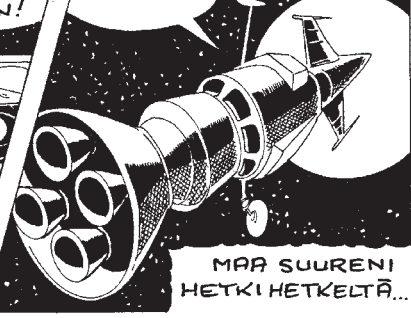

OLISI NYT
OLLUT EDES
UFO... EIHÄN
TÄTÄ KUKAAN
TULE USKO-
MAAN!

PÄÄSIMME KENTÄSTÄ EROON,
MUTTA SE HÄIRITSI LAITTEI-
TA... AUTOMAATTINEN LAS-
KEUTUMINEN EI TULE
NYT KYSYMYKSEEN!

AINAKAAN EMME LAS-
KEUDU SINNE, MISSÄ
MEITÄ ODO-
TETAAN!

MAA SUURENI
HETKI HETKELTÄ...

NYT
KOITTI
TAAS RU-
KOILEMI-
SEN
AIKA!

MAAHANTULO OLI VAIKEA
HALLITÄ... STARBEE SYÖK-
SYI ALAS KUIN HARVOIT-
TUNUT LINTU...

TAIVAAN
NIMISSÄ!
MISSÄ ME
OIKEIN
OLEMME?

SEHÄN ON VIIDAKKOA! MIHIN
MEIDÄN PITÄKÄÄN LASKEUTUA?

MEIDÄN PITÄISI OLLA
AIKA KAUKANA TROPII-
KISTA, VAIKKA EI SE
TOTISESTI IHAN SILTÄ
VAIKUTA...

PYSY ALUKSESSA. MENEN
TUTKIMAAN LÄ-
HITIEENO-
TA!

OVI KIINNI!
ÄLÄKÄ AVKAISE
SITÄ ENNENKUIN
PALAAN TAKAISIN!

KUMMAN NÄKÖISTÄ
JOPA VIIDAKOKSI!
NIINKUIN OLISIN
JOSSAKIN MUUAL-
LA KUIN MAASSA!

Ei
VOI
OLLA
TOTTI!

SARJAKUVA JA KARI

Veteraanipiirtäjä Kari Suomalainen on kokeillut kaikkia lehti-piirräntä lajeja ja tyylejä. Sarjakuvia hän teki siksi, että se oli hänestä niin hauskaa, mutta nyt hän sanoo jättäneensä sarjakuvan lopullisesti taakseen.

Kari aloitti piirtämisen siinä 15 vuoden ikäisenä, jolloin hän kirjoitti jännäreitä Jännityslukemistoon ja kuvitti niitä. Hänen ensimmäinen lehti-piirroksensa julkaistiin Yhteishyvässä vuonna 1937.

— Siihen aikaan ei kukaan kiinnittänyt sarjakuviin huomiota. Sanomalehdissä oli yksi tai kaksi strippiä. Ei ollut suomalaisia seikkailusarjoja. Eeli Jaatinen ja minä teimme ensimmäiset, ja ihmiset kai lukivat niitä, koska julkaisemista jatkettiin.

— Ilmarisen lehtien päätoimittaja Y. R. Halme keksi sarjani Henkensä kaupalla ja alkoi julkaista sitä. Häneltä sain myös hyvän ja vieläkin pätevän neuvon: ihmisiä ei saa ikävystyttää.

Seikkailu oli aina kiehtonut Karia, huumorisarjoja hän ei harrastanut. Hänen ihanteensa oli tuolloin amerikkalainen Alex Raymond, jonka sarjoja hän plagioi suoraan. — Plagiointi on hyvä ja nopein tapa oppia, mutta valitettavasti se on hylätty taidekoulutuksessa.

Välskärin kertomuksia ja Herra Aasi olivat niinkään Karin sarjoja. Välskäri-sarjalla ei ollut esikuvaa. Kari yritti tehdä siitä maailman parhaan sarjakuvan ja operoi mustavalkoisilla pinnoilla ja hienolla viivalla. — Se ei ollut kiitollinen jäljennettävä lehdessä. En ole missään nähnyt sen jälkeen niin pikkutarkkaa työtä. Se ilmestyi kerran viikossa, mutta silti aika ei riittänyt.

Ura urkeni suuremmista vaikeuksista. Kari asioi vain yh-

dessä yhtiössä ja teki sarjakuvia vain, koska se oli hauskaa. Palkkiot eivät olleet juhlavia. Lukemista Kaikille maksoi muistaman mukaan 20 mk jaksolta — ostoarvoltaan ehkä 30 nykymarkkaa. Mutta oli hienoa olla lehtimailmassa ja sanoa ”me toimittajat”. Amerikkalaisista filmeistä katseltiin silloin tähtireporttereita, meneviä miehiä, hattu takaraivolla.

— Sarjakuvan tekeminen kannattaa vasta, kun työskennellään tiimissä tehdasmaisesti ja kun syndikalisoidaan sarjat kuten Amerikassa, sanoo Kari, joka lienee ainoa USA:n pilapiirtäjien Reuben-plaketin saanut ulkomaalainen. Ollessaan noutamassa sitä hän asui Jimmy Hatlon vieraana Hollywoodissa. Viereisen villan omistaja Bing Crosby yritti myydä Karille taloaan olettaen, että tokihan tämän täytyi olla huippupiirtäjänä upporikas. Täältä ajalta ovat tuttuja myös Mort Walker ja Dik Browne, joiden kuvatervehdykset riippuvat Karin seinällä.

Sota-aikana Kari piirteli tiedotuskompaniassa. Aikaa meni ”korsussa löhöömiseen”, joten hän jatkoi sarjakuvapiirtämistä. Tarkoitus oli tulla oikeaksi taiteilijaksi, joten Kari meni Ateneumiin. Mutta lehti-piirräntä vei miehen kokonaan.

— Lehti-piirtäjä on onnellinen. Hänen töitään tarvitaan, niistä maksetaan. Ei tule turhautumista kuten kuvankokkareen veistäjälle tai taidemaalarelle, joiden työ on nykyään irrallista.

Kari väittää, ettei hän ole seurannut sarjakuvia 10 vuoteen, mitä nyt Velhoa ja Haraldia (aika ikävä, varastoon huiskitun tuntuinen) joskus. Mort Walker on kärkiukkoja, Liisa ja Lasse hauska. Mutta:

— Ei sarjoista ole minulle hyötyä, ei mitään opittavaa, ja vitsitkin niissä ovat vähän niin ja näin. Seikkailusarjoja en jaksa katsoa koskaan.

Mutta Karillahan on HS:n pilakuviissa usein sarjakuvavai-
kutteita?

— No joskus harvoin imiteeraan jotain hahmoa piloissani. Se kallifijuttukin tuli takakanen mainoksesta, en minä ole Asterixia ikinä lukenut. Tuntuu muuten, että koko Asterix on amerikkalaisten bulvaani.

Karin mielestä sarjakuvassa vetää eli myy kolme seikkaa kuten muussakin taiteessa: jännitys, huumori ja erotiikka tai seksi, joka on tislattua erotiikkaa. — Jos haluaa tulla A-luokan piirtäjäksi, on perehdyttävä taideongelmiin: perspekttiin, kompositioon ja sel-laiseen, sitten voi yksinkertaistaa. On väärä luulo, että pilapiirtäjällä on joku helppo oikotie, että voi vain harjoitella tyylin ja sillä selvä.

Kari sanoo, ettei hän valitettavasti voi suositella sarjakuvaa kenellekään amatiksiksi Suomessa. — Itse en niitä enää tekisi. Omaksi harrastukseksi nuorten kyllä kannattaa niitä tehdä. Niistä oppii pelkistetysti taiteen peruselementtejä. Sarjakuvat täyttävät tarpeen, ja uskon niiden tulevaisuuteen. Niitä pidetään pilipalihommana, mutta voi olla, että juuri tällainen käyttötaito jää jäljelle meidän ajastamme ja taiteen suloaskarointi unoh-tuu.

Kari luottaa isolla rahalla pyörivään amerikkalaiseen sarjakuvabisnekseen. — Syömehän me appelsiinejakin muttei niitä silti Suomessa kasvata.

Jukka Rislakki

RAVINTOLA MUREKE

Exoottisia Kuula Lumpurin
HERKKUJA

RESTAURANG
FÄRS

**TARJOILIJA!
KEITOSSANI
ON K...**

KÄRPÄNEN, VAI?

EI, VAAN...

TARJOILIJA!!
KALASOPASSANI UI
VASTARANNAN
KIISKI!!!

**APUA!
PAISTINI
KUIPEÄÄ
KATTOON??**

OLEN TULOSSA
HULLUKSI...
RUOKALAJIT
KÄYTTÄYTYVÄT
JOTENKIN
OUDESTI...

MINUSTA TUNTUU
PIKEMMINKIN SILTÄ,
ETTÄ UUDELLA KOKIL-
LAMME ON JOTAIN
TEKEMISTÄ ASIAN
KANSSA...

YKSI ANNOS
LIHAPULLIA VAI?
PIENI HETKI
OLKAA HYVÄ...

